

บทที่ 5

อภิปราย สรุปผล ข้อเสนอแนะ

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาของ Uakritdathikarn T และคณะ¹ ในปี ค.ศ. 2008 ซึ่งได้ศึกษาอุบัติการณ์การเกิดภาวะออกซิเจนในเลือดต่ำในระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึก (intraoperative oxygen desaturation) และที่ห้องพักฟื้น (postanesthetic care oxygen desaturation) พบว่า ปัจจัยเสี่ยงของภาวะออกซิเจนในเลือดต่ำระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึกได้แก่ ผู้ป่วยมีอายุน้อย อ้วน มีประวัตินอนกรน และมีประวัติติดเชื่อในระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง ในขณะที่ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะออกซิเจนในเลือดต่ำที่ห้องพักฟื้นได้แก่ ผู้ป่วยมีอายุมาก อ้วน มีประวัตินอนกรน มีโรคปอด

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าภาวะอ้วน ($BMI \geq 30$) เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภาวะออกซิเจนในเลือดต่ำระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึกเช่นกัน แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบผู้ป่วยอายุน้อย (<8 ปี) เกิดภาวะ oxygen desaturation ไม่มากคือพบเพียง 1 ราย จากผู้ป่วยเด็กทั้งหมด 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.5 ของผู้ป่วยเด็ก ซึ่งอาจจะเนื่องจากผู้ป่วยเด็กส่วนใหญ่ใส่ tracheostomy tube มาก่อนคือ 51 ราย และผู้ป่วยเด็กที่เกิดภาวะ oxygen desaturation ก็ไม่ได้ใส่ tracheostomy tube มาก่อนซึ่งก็สัมพันธ์กับที่พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่เกิดภาวะ oxygen desaturation ก็ไม่ได้ใส่ tracheostomy tube มาก่อนเช่นกัน

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบอุบัติการณ์การเกิดภาวะระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดต่ำ ถึง 44.37 ต่อผู้ป่วย 1,000 ราย ซึ่งถือว่าค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับการศึกษาในปี ค.ศ. 2009 ของ Tamdee D และคณะ² ซึ่งศึกษาการเกิดภาวะระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดต่ำ (oxygen desaturation) ในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกสำหรับการผ่าตัดที่ไม่ใช่การผ่าตัดหัวใจทั้งหมด 54,419 ราย โดยเป็นผู้ป่วยสูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 8,905 ราย และ พบภาวะระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดต่ำระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึกจำนวน 21 ราย คิดเป็นอุบัติการณ์เท่ากับ 23.6 :10,000 ของการให้ยาระงับความรู้สึก อาจจะเนื่องมาจากการศึกษาครั้งนี้เป็น

การศึกษาในผู้ป่วยที่มาผ่าตัดเกี่ยวกับทางเดินหายใจ (airway surgery) ซึ่งมีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดภาวะ oxygen desaturation มากอยู่แล้ว และจากการศึกษาครั้งนี้พบผู้ป่วย 1 ราย เกิดภาวะ oxygen desaturation ที่ต้องได้รับการแก้ไขด้วย Emergency tracheostomy ซึ่งถือว่าเป็นภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง

เนื่องจากการศึกษานี้มีข้อจำกัดในด้านระยะเวลาในการเก็บข้อมูลจึงได้จำนวนประชากรในการศึกษา ไม่มากไม่สามารถนำมาหาปัจจัยและสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะ oxygen desaturation ได้อย่างแน่ชัดจึงคิดว่าการศึกษาครั้งนี้ น่าจะมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมหรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องนี้ต่อไปเพื่อไว้เป็นแนวทางป้องกันและเฝ้าระวังภาวะระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดต่ำระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึกไม่ให้เกิดขึ้นเพื่อช่วยลดอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงที่อาจเกิดตามมาได้

สรุปผลการศึกษา

พบอุบัติการณ์การเกิดภาวะระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดต่ำระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึกทั่วตัวสำหรับการส่องกล้องทางเดินหายใจ เท่ากับ 44.37 ต่อผู้ป่วย 1,000 ราย โดยพบมากในผู้ป่วยที่มีภาวะอ้วน ตำแหน่ง lesion อยู่บริเวณ glottic และผู้ป่วยไม่ได้ใส่ tracheostomy tube มาก่อน

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษานี้เป็นเพียงการแสดงผลของอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น และมีข้อจำกัดในด้านเวลาจึงได้จำนวนประชากรไม่มากนัก ซึ่งปัจจัยบางอย่างที่พบมาก อาจไม่ใช่ปัจจัยที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดภาวะระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดต่ำระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึกทั่วตัวสำหรับการส่องกล้องทางเดินหายใจอย่างแท้จริง จึงน่าจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมอีกเพื่อนำมาวิเคราะห์หาปัจจัยที่แท้จริงที่ทำให้เกิดภาวะความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดต่ำนี้ ต่อไป